

„אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי”
(תהלים מב, ה)

„היתה לי דמעותי לחם יומם ולילה”
(תהלים מב, ד)

פסח ברמן
(תל-אביב)

זכור אזכרך וולוז'ין

אגדת וולוז'ין ^{אגדת החכמים} 1234567

עתים נדמה לי שהכול היה אגדה. אולי היתה וולוז'ין מושג מופשט, עולם של אצילות, שהכול שט וזורם בו במימדים אחרים של ההווה. אולם היגון שבלבי על כל היקר שאיננו עוד, בא ומזכיר לי, שהיה היו בוולוז'ין גדולי-תורה, תלמידי-חכמים ופשוטי-עם.

עתה, לאחר שכולם עלו בענן האש — פשוטו כמשמעו — נראים לי חייהם מצועפים בצעיף של אגדה. אחד-אחד מתייצבים הם לנגד עיני. אני שומע קול של תפילה ותחנונים: מייתן ויכתבו חיינו בספר, כדי שימינו לא יהיו כצל עובר. במלים פשוטות אספר אפוא את אגדת וולוז'ין, אגדה לגדולים ולקטנים.

הרב יעקב שפירא וחג שמחת בית-השואבה בישיבה

מדי אזכרה את וולוז'ין, עולה בזכרוני דמותו המאירה של הרב יעקב שפירא זצ"ל, שהיה אהוב על כל יהודי עירנו. הוא היה חוליה בשושלת הוולוז'ינאית, שמוצאה מרבי חיים מוולוז'ין. הרב יעקב שפירא היה בנו של רבי רפאל שפירא, חתנו של הנצי"ב, שנשא את בנות הנצי"ב — שרה רשה ודרייזל — זו אחר זו.

ברב יעקב שפירא קשורה חוויה נעימה ובלתי-נשכחת: חג שמחת בית-השואבה בישיבה. יוצאים היינו, ופנסים בידינו, לביתו של הרב, להביאו לישיבה. את הרב נשאנו על כפיים, ואפריון ממעל לו. בשירה ובזימרה הבאנו את הרב להיכל-הקודש. פניו קרנו וצהלו, ואתו שמחו כל יהודי העיר.

סדר ה"אתה הראית" וההקפות בישיבה, בהשתתפות הרבנים, מרטיטים את לבי עד היום הזה. בין החוגגים נשמעו קולותיהם הערבים של תלמידי-הישיבה, כגון, מוטל טראבער, ליבלה קלעצקער, ויבדל לחיים ארוכים, בן-דודי ר' שלמה קוזלובסקי, שהגיע לבני-משפחתו מעיר מיר (דאמיר), שם למד בישיבה.

השמחה הגיעה לשיאה, כאשר „חיים דער שניידער” („חיים החייט”) כיבד את תלמידי-הישיבה בתפוחים. „חזקה” היתה לר' חיים על-כך. שני גני-פרי היו בוולוז'ין, בבעלותם של גויים. היה ר' חיים קונה אצל אחד מהם ארגזי-פרי, טומנם מתחת לספסל ליד כותל המזרח, ובליל החג היה ממלא קערה גדולה בתפוחים ריחניים, ומחלק ביד

רחבה ל"כל דיכפין". דמות בלתי־נשכחת היה ר' "חיים דער שניידער". הוא נתן את ידו לכל דבר שבצדקה. עסק גם בצורכי־הציבור. כיהן כגבאי של ה"חברה קדישא", ושום דבר וולוז'ינאי לא היה זר לו.

חבילות־חבילות של תלמידי־חכמים

אוצר החכמה

אוצר החכמה

אוצר החכמה

קבוצה של תלמידי ישיבת "עץ חיים" בוולוז'ין בשנת תרפ"ה (1925)
 עומדים (מימין לשמאל): א) משה גולוב (ב) מוטל טראכר (ג) משה שמחה טראכר (ד) שמירט
 מוילנא (ה) מרגולין (ו) חיים ברגמן (ז) בחור מוזלודבה.
 יושבים: א) הרשל מראקוב (ב) יוסף גולדשטיין (ג) בחור מלומזה (ד) מאיר ברניקר
 (ה) טקאץ' מנרודנה (ו) אריה חרוץ (ז) לייבל פרסקי (מקלצק).

ומדי דברי בישיבה, מן הדין להזכיר את לומדיה. את ראש הישיבה דאז, הגאון רבי יצחק וויינשטיין (ייבדל לחיים ארוכים) וחבילות־חבילות של תלמידי־חכמים ועילויים, ביניהם את מוטל טראכער (על־שם העיר טראב), מהעילויים הגדולים של הישיבה, שיצאו לו מוניטין בוולוז'ין כולה.

חלק בלתי־נפרד של הישיבה היה ר' יהודה אברהם השוחט, שהגיע לזיקנה מופלגת ועוד זכה להכיר את הנצי"ב. גבה־קומה היה, איתן וזקנו ירד על־פי מידותיו. בשעת אמירת "קדושה", כאשר יצאו מפיו המלים: "קדוש!" "קדוש!" "קדוש!" — רעדו הקירות של הישיבה.

השו"ב, ר' יהודה אברהם פרסקי